

Förvaltningsrätten i Malmö

'forvaltningsrattenimalmo@dom.se'

Laglighetsprövning enligt 13 kapitlet kommunallagen m m av Kommunfullmäktiges i Lunds kommun beslut 2019-09-26, § 186 betr ”Ställningstagande kring lokalisering av Hedda Anderssongymnasiet”

Dnr KS 2019/0415.

Datum då anslaget sätts upp 2019-10-04 Datum då anslaget tas ned 2019-10-28

Beslutet som helhet, citerat:

”Kommunfullmäktige beslutar (med 40 röster mot 25)

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa byggnation av gymnasieskolan Hedda Andersson för 750 miljoner kronor, i 2019 års kostnadsnivå, enligt tidigare fattade inriktningsbeslut,

att uppdra åt kommunstyrelsen att beställa byggnationen när rikt kostnad fastställts samt

att uppdra åt kommunstyrelsen att i samverkan med berörda nämnder ta beslut om placering av Svaneskolan. Att i det uppdraget pröva att samlokalisera Svaneskolan och Hedda Anderssongymnasiet på Pastor Svane 1 som två skolenheter inom befintlig plan för Hedda Anderssongymnasiet, alternativt en direkt placering av Svaneskolan på Parkskolan, utan tillfällig placering vid Lerbäckskolan.

Ledamöterna från Feministiskt Initiativ, Vänsterpartiet, FörNyaLund, Liberalerna och Kristdemokraterna reserverar sig mot kommunfullmäktiges beslut.”

Ett återremissyrkande avslås med 42 ja-röster mot 14 nej-röster och 9 som avstår

Beslutet vilar bl a på

Ks au 0826 §220

”Kommunstyrelsen har beslutat att en ny gymnasieskola ska uppföras på Svaneskolans tomt, Hedda Anderssongymnasiet. Lunds nya gymnasieskola ska med sin pedagogiska profil och resurssmarta arkitektur vara ett signum för kunskapsstaden Lund. Den ska vara en centralt placerad profilbyggnad som pulserar av kunskap, öppenhet och transparens.

En arkitekttävling har genomförts och en detaljplan har beslutats av kommunfullmäktige för lokalisering på Pastor Svane 1, Svaneskolans tomt.

Kommunkontoret har haft i uppdrag att ta fram fyra olika alternativa lösningar som prövats mot nuvarande inriktning för Hedda Andersson-gymnasiet. Kommunstyrelsen beslutade den 19 juni att fortsätta planeringen för en gymnasieskola på pastor Svane 1 i enlighet med alternativ 1, samt att fördjupa kostnadsberäkningar för samtliga alternativ.”

Jag avstår från att lägga dessa citat i bilaga. De är mina utgångspunkter

Med följande argumentering hävdar jag att kommunfullmäktiges beslut enligt ovan skall förklaras ogiltigt.

- Ordföranden skulle, enl KL kap 5 §57, vägrat att lägga fram förslag till beslut när förslaget innebär att ett nytt ärende väcks.
- **Förvaltningslagen 38§** En myndighet ska ändra ett beslut, ... på grund av att det har tillkommit nya omständigheter i något väsentligt hänseende. Ett nytt förslag till lokalisering, ansett likvärdigt av kommunkontoret och som innebär att man slipper tunga konsekvenser av Ks förslag, är något väsentligt.

- **FL 23 §** "En myndighet ska se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver." Så har inte skett i detta ärende, Dnr KS 2019/0415, lokalisering och byggande av nytt gymnasium. Det saknas miljökonsekvensbedömning och insikt om en rad till synes orimliga konsekvenser. Det saknas försök att undanröja dessa. Jag hänvisar nedan till PBL och MB.

Argumentering

nytt ärende väcks

Ks förslag till beslut, de två övre att-satserna ovan, utökades med den tredje i ett yrkande under debatten.

att "pröva att samlokalisera Svaneskolan och Hedda Anderssongymnasiet" och dessutom med ett alternativ "en direkt placering av Svaneskolan på Parkskolan" som förslaget till beslut löd och togs, innebär tveklöst att beslutsunderlaget förändras.

Att samordna högstadium och gymnasium i samma byggnad(?), på samma tomt kräver kvalitetssäkrad revidering av husens disposition, administrativ uppdelning, pedagogiska konsekvenser, med ändringar av husen. Högstadiet ställer också större krav på friytor (skolgård) än de gymnasieskolan försetts med i detaljplan (för Pastor Svane 1 m fl i Lund, Dnr KS 2018/0596). Även de alltför små enl kommunens program.

Att utreda alternativ vart Svaneskolans elever ska flyttas för att kunna riva och bygga nytt, är något som pågått. Nu preciseras "direkt till Parkskolan" som leder till frågan om det är möjligt och i så fall när. En förutsättning för att kunna riva. En utredning om och arbeten med förnyelse – som ska kunna jämföras med andra alternativ. Parkskolan för Svaneelever är inte bara lokalerna utan också deras studievillkor och konsekvenser för omgivningen (stadsparken m m) samt de risker de utsätts för (trafik och järnväg). Se vidare under *orimliga konsekvenser* nedan.

Uppenbart resultat, ett 'nytt ärende' KL kap 5 §57 att ställa inför fullmäktigeledamöternas ansvarstagande. Det är ett 'miljardprojekt'. Det innebär också enligt PBL 5 kap 25§ att låta granska den antagna detaljplanen på nytt.

Det är tydligt att denna process uppfattas som jagad. Går på inriktningsbeslut. Beslutets "samverkan med berörda nämnder ta beslut om placering av Svaneskolan" är närmast ironiskt. Det är så dags nu att påverka när Ks menar att allt är klart. Kommunen har startat en ny gymnasieskola utan att lokaler förefanns ... Problem uppstår efter hand som söker lösningar.

Kommunledningen kan tänkas argumentera att beslut kan fattas utan tillräcklig beredning. Det skulle strida mot KL kap 5 §33 "Ett brådskande ärende får avgöras trots att ärendet inte har beretts, om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet." Sådan enighet saknas.

nytt förslag

Den lokalisering som tagits för given genom (nästan) hela processen, trots dess problem, fick i på försommaren ett alternativ: att hyra lokaler i β -kvarteret i IDEON, en gymnasiemiljö mitt i 'kunskapsstråket', i utvecklingsmiljön. Fördelar: ingen investeringskostnad i kommunens trängda ekonomi. Lokaler som svarar mot befintligt lokalprogram (Svane) och som kan utvecklas över tid, efter behov. Dessutom minskar det avsevärt miljöbelastning då konstruktionen (betong mm) redan finns.

Inte minst ger lokalisering till Ideon en stimulans till ungdomar till högre ambitioner och till forskardrömmar – kunskaper, kreativitet, förmåga, i linje med Lunds och Sveriges ambitioner.

Kommunledningens vision "ska med sin pedagogiska profil och resurssmarta arkitektur vara ett signum för kunskapsstaden Lund. Den ska vara en centralt placerad profilbyggnad som pulserar av kunskap, öppenhet och transparens." att "uppföras på Svaneskolans tomt" måste ses mot effekterna av att 'klämma ihop' 5.000 gymnasieelever i det trånga Jutahuskvarteret (med Polhems). Se vidare under *orimliga konsekvenser* nedan.

Kommunkontoret fick utredningsuppdrag 0619 och "föreslår 0816 på basis av prövningen att kommunstyrelsen går vidare med alternativ 1 och 5 dvs. att fullfölja planeringen för skolan på Pastor Svane 1 eller att kommunen förhyr lokaler av extern fastighetsägare på Ideon." (märklig glidning och/eller).

Kontoret sammanfattar: "Om man vill minimera de finansiella riskerna, minska skuldsättningen i det korta perspektivet och skapa viss flexibilitet om behovet av lokaler inte blir så stort som beräknat så är alternativet att hyra in lokaler att rekommendera. ... Om dagens låga räntenivåer håller i sig under en lång tid kommer de årliga driftkostnaderna att vara lägre i alternativet att bygga och äga, och då är detta alternativ ekonomiskt fördelaktigt. Oavsett vilket beslut som fattas behöver kommunen arbeta aktivt."

Det är uppenbar kvalitetsskillnad på dessa båda "om".

Viktigt: utredningen värderade inte skillnader i negativa konsekvenser. Se nedan.

Ks majoritet valde utan synlig, saklig argumentation att gå vidare med det förgivettagna, med den process som drivits. Tillfrågade varför, svarar politiker och tjänstemän att beslutsprocessen redan hade gått för långt! Oavsett konsekvenser.

Det "har tillkommit nya omständigheter i något väsentligt hänseende", FL §38. Således.. Det visar sig möjligt att lösa kommunens problem, växande, med ett erbjudet alternativ med intressant lokalisering. Nästan färdiga lokaler att hyra. Skänker flexibilitet åt skolplaneringen. Svaneskolan kan vara kvar, ingen rivning, ingen evakuering ... Att detaljplanen överklagats är inget problem. Den behövs inte. Att byta fot kostar inte mer än hittills nedlagda projektkostnader. *Tunga nya omständigheter som inte får negligeras av envetet majoritetsbeslut. Den möjlighet som bjuds måste få en transparent, demokratisk värdering inför nytt beslut. FL § 38.*

orimliga konsekvenser

En detaljplan (Pastor Svane 1 m fl i Lund, Dnr KS 2018/0596) är upprättad och antagen, men överklagad av grannar (lagens begränsningar) för ½ år sedan, med tunga skäl. Utfallet i miljödomstolarna ovisst.

I den saknas miljökonsekvensbedömning. En sådan har stadsbyggnadskontoret inte *bedömt* vara nödvändig, trots att projektet efter hand uppvisar betydande effekter på miljön, fysiskt, socialt m m. Det krävs enligt MB 6 kap 1,3,5,6,7§§, jämte 2.1§ Bedömningar är visserligen en del i professionens arbets sätt, men bedömningar kan göras mer transparenta med beskrivningar, jämförelser, exempel ... "Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan", 7§. Dvs planprocessen ska ha uppfyllt kraven i MB 6kap 9, 11, 12.5, 15, 16.2§§. Det har inte visats att den gjort det.

Även om detaljplanen är genomförd och antagen, så är konsekvenser av den och av hela denna tillkomstprocess många, orimliga och negligerade. Kf beslut sanktionerar dessa brister. Rättelser kan inte förväntas, uteblir.

Portalparagrafen i PBL 1kap §1 "främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer." ställer krav på hur processer som denna sköts.

Här har projektet startat i nära samarbete mellan entreprenör och servicenämnd och utvecklats vidare, tidigt strängt avgränsat till Svaneskolans tomt, i strid med FL 23§ 'omfattningskrav' och KL 10kap 9§ 'insyn i verksamhet'.

Det är endast detaljplaneringen som varit demokratiskt transparent – enligt lag – men också den med avsevärda brister. Planförfattarna har låtit sig styras av projektets intentioner. 4 kap PBL, MB

Flagrant exempel är det sociala experiment som projektet innebär, med två gymnasieskolor med nära 5.000 elever på Jutakvarterets begränsade areal. 'Horder' av elever som drar genom stråken och vid hållplatser m m, syns och hörs. Boplats och koloniområde domineras.

Stadsbyggnadskontoret anser i dpl, upprepat om och om igen, att "de boende får tåla förändring". Än mer cyniskt hävdar man att "det inte är stadsbyggaren som har ansvar för vad byggandet medför. Det har ansvariga myndigheter." Ett ärligt bevis för total ansvarslöshet.

Man överlåter till sociala, pedagogiska, polisiära myndigheter att ta hand om konsekvenserna. Utan ny gymnasieskola uppstår inte problemen. Lokaliseringen strider mot 2 kap PBL 1--5 och 9§§.

Att riva Svaneskolan

Det tidiga valet av denna tomt har blivit en förgivettagen förutsättning i projektet. Att riva skolan är en icke nödvändig kapital- och kulturförstöring. Med betydande miljöbelastning. Det fanns och finns andra alternativ. Om ens behovet av "en av Sveriges största gymnasieskolor" är nödvändigt. En miljardinvestering för en överdimensionerad skola. Skolförvaltningen räknar med 1.400 som ökning till 2025. Varför ytterligare 1.000?

Att flytta **svaneskolans** undervisning blir nödvändigt i kommunledningens projekt.

Alternativet Parkskolan

"direkt" till HT-20? Det måste utredas om det är möjligt. Kf beslut är i praktiken en återremiss för nytt beslut när man vet.

Vad som är sagt är (detaljplanen): 400 elever "behöva flytta till andra lokaler (Parkskolan vid stadsparken) med mindre friyta. De kommer även att behöva gå till matsal, aula och idrott."

Den minimala 'skolgård' som kan åstadkommas (< 2 m²/elev) blir sannolikt definierat för annat. Man 'löser problemet' med att inräkna stadsparken i friytan. Men skapar nya.

Eleverna hänvisas helt till stadsparken. All lek och friluftsvistelse framtvingar passage över Svanegatan, 400 barn. Med trafikolycksrisker man bortser från. Mängder av ouppmärksamma barn över gatan på rast.

Rekommendationen 30 m² friyta/elev innebär 12.000 m² av parken i anslutning till skolan -- ett stort bett i den här nyrestaurerade parken, parkens huvudentré.

Negligerade konsekvenser.

"att behöva gå till matsal, aula och idrott" står i ständig konflikt med biltrafik. Ger stora olycksrisker med omöjliga anspråk på disciplin. Det innebär också anspråk på elevernas tid. Skoldagen förlorar, fokusering brister. Pedagogisk nedrustning. Allt strider mot barnkonventionen, nedan.

Parkskolan ligger knappt 50 m från järnvägsspår.

Risker med stambanan är av två slag: urspårning med fysiskt våld mot/i omgivningen – kanske kan ses begränsat till 50 m. Med explosivt gods eller med giftiga/brandfarliga gaser blir riskområdet av helt andra dimensioner. > 120 m, dvs hela Parkskolan innefattad.

Det avfärdas i Dpl "med en fördjupad riskbedömning ... utan behov av ytterligare riskanalyser". Det är visserligen en befintlig, 'gammal' byggnad, men riskerna måste hanteras – inte avfärdas som obefintliga. Alternativet måste prövas enligt MB.

Stadsparken,

är ett riksintresse, med detaljplan från 20101209 med höga kulturella och estetiska anspråk, det är ett natura2000område skyddat av länsstyrelsen.

Parken på andra sidan genomfartsleden Svanegatan, är enligt planförfattarnas uppfattning en lämplig skolgård för svaneeleverna. Plats för rastverksamhet i anslutning till skolan på parkens nyanlagda entréområde. Slitaget blir sannolikt så stort att det måste förändras. Kostnader som man bortser från liksom avsevärd minskning i parkens status. Entrén till stadens stadspark – en skolgård. I strid med PBL 2 kap 3,6§§ och MB – om en ändring ö h t kan accepteras. En "direkt" flytt synes otänkbar.

God bebyggd miljö; tillgång till rekreativ miljö

De nationella Miljökvalitetsmålen, bl a *God bebyggd miljö* har säkert Lunds kommun anslutit sig till. Det lever detaljplanen inte upp till, särskilt konsekvenserna för Jutakvarteret. Med de drastiska sociala förändringarna och med elimineringen av Svaneskolans skolgård. Detaljplanens "*skolgårdens lummiga minipark*", 2.800 m² till 2.500 elever och personal och cyklar lämnar mycket lite nytta till invånarna, till barnen. Även gymnasister ska ha skolgård. Här får de 1 m²/elev i st f 20. Den yta som ges kommer snabbt att slitas och asfalteras.

Barnkonventionen blir nu lag

Barn är man enligt denna till 18 år "I ärenden som rör barn ska barnets bästa utredas och särskilt beaktas ..." FL §7a. Stadsbyggnadskontoret kan inte längre skriva "Vid utarbetande av planförslaget har hänsyn till barns intressen, behov och situation i enlighet med barnkonventionen tagits". Nu måste man visa hur, var och varför. Någon barnkonsekvensanalys har inte synts till.

Konventionens artiklar ska vara inarbetade i svensk lag. I detta sammanhang är motsvarigheter till artiklarna 3, 6.2, 12, 13, 15, 23, 28.2, 29 relevanta. Ger bl a barn "Rätt till goda pedagogiska förutsättningar". artikel 33 "skydda barn från olaglig användning av narkotika", är särskilt viktig betr ansamlingen av gymnasister i Jutakvarteret. Motsvarigheten till artikel 31 gällande barns rätt att leka, preciserat i 'comment 17' och rätt till rekreation, gäller barnen i Jutakvarteret och berörda skolbarn.

Sammanfattningsvis

Nya omständigheter har tillstött, dels ett nytt lokaliseringsalternativ, som i sig eliminerar den mängd olösta problem som samlats och med oklara antagningsvolymerna, dels de svåra konsekvenser man bortsett från och efter hand dragit på sig genom att starta en ny gymnasieskola utan att ha tillgång till lämpliga lokaler till den och till evakueringar, att driva en sluten process utan insyn och stöd till dess politiker och tjänstemän säger "det har gått så långt, att vi inte kan säga annat än ja" (inte kan ångra sig, byta).

Kommunfullmäktige ställdes 0926 inför en omöjlighet, men röstade ja ändå trots bristande insyn, utan att vara medvetna om konsekvenserna. Ordföranden skulle inte låtit ärendet gå till beslut, utan återfört det till Ks för preciseringar.

Med vad jag ovan anfört anser jag att förvaltningsrätten ska upphäva Kommunfullmäktiges beslut § 186 20190926

Lund 25 oktober 2019

Lennart Nord
ark SARMSA